

més; és una volta més de clau als panys que tanquen a milions de ciutadans en cel·les de presons, és com un nou consentiment als botxins de pobles per a continuar perseguint, vexant i suprimint als qui no els acatin com a amos, és una aquiescència a una nova xarxa de filferro als països que viuen en règim de camp de concentració, és com una mena de reivindicació a tots els qui per mitjà de l'engany i el crim s'han erigit en despotes...

Però, dèiem abans, que cal superar les il·lusions fallides, i cal superar-les fins quan la decepció se'ns voldria emportar pels camins de la desesperança i la indignació, i així tenim de fer-ho; i, en aquest cas lamentabilíssim, per a no donar-nos a dubtes que desassosseguen i a descoratjaments que soscaven fins els fonaments de la fe, ho serà que recordem amb una salutació ben afectuosa als qui, abans i després de la iniquitat de l'U.N.E.S.C.O. han fet, també, pública la seva protesta.

Destaquem la fermissima actitud d'Albert Camús, de Salvador Madariaga, del Mestre Pau Casals, de Jean Cassou, de Roland Manuel de V. Ribnikar, de Marcel Forkin, d'Henry Marrou, de Marcel Naegelen, de Georges Corse, dels membres de la Comissió nacional noruega, de la Societat d'Autors del mateix país, i de les associacions culturals, sindicats, agrupaments de professors i catedràtics i entitats diverses d'arreu del món, que s'han alçat violentament contra la transgressió dels principis constitutius de la U.N.E.S.C.O. I fem constar la nostra decidida i ferma adhesió a la resolució aprovada a la Sala Wagram de París en el grandios act de protesta, i que diu així. "L'admissió de l'Espanya de Franco a l'U.N.E.S.C.O. constitueix una injúria a tots els escriptors, homes de ciència, professors i artistes que el règim totalitari espanyol ha condemnat a l'exili o que ha fet assassinar, una injúria a la República Francesa i al poble francès. En endavant s'ha de fer tot el possible per a precipitar a la ruïna a la institució que s'ha desqualificat, renegant de la seva missió i posant-se deliberadament al servei de la barbàrie".

La política dels organismes oficials de la República espanyola ha estat limitada a fer acte de presència en les commemoracions patriòtiques, en els homenatges a entitats i personalitats antifeixistes i en les protestes contra la dictadura de Franco.

En l'actual Govern de la República d'Espanya, ni E. R. de C., ni cap altre partit català, ni cap sector del nostre poble ni tenen cap mena de representació. La presència de Joan Puig i Ferrater com a Ministre de Justícia no contradiu la nostra afirmació; és tant cert que Catalunya no hi és, en aquest Govern, que Joan Puig i Ferrater, ell mateix, al cap de poques setmanes del seu nomenament, parlant amb un amic nostre, i amb aquella exuberant indignació que el caracteritza, l'hi deïa. Es vergonyós; he rebut una gran quantitat de felicitacions, però ni una d'un català!

Sembla mentida que un tan magnífic escriptor com és l'actual Ministre de Justícia no capeixi el significat del mutisme unànim dels seus compatriotes, però és ben segur que no. L'ha entès; altrament, enlloc d'indignar-se, hauria dimitit; i ben segur que si ho hagués fet, els catalans l'hauriem felicitat. El cas insòlit de que Joan Puig i Ferrater sigui Ministre del Govern de la República espanyola amb el refús de tots els catalans, no ens decanta pas a minimitzar la actuació d'aquesta Institució republicana, al contrari, volem i ens plau de fer un resum dels actes i intervencions directes o indirectes més destacades.

El dia 3 de març, aprofitant la curta estada a la capital mexicana de don Juan José Arévalo, ex-President de Guatemala, se li va retre un fervorós homenatge, per cert, ben merescut.

El dia 25 del mateix mes, a la *Freedom House Memorial Mandell Wilkie* de Nova-York, es celebrà un acte que fou un èxit esplendorós per l'enorme gentada que hi acudí i per la qualitat dels oradors. Parlaren Frances R. Grant, Secretari General de l'Associació inter-americana Pro Democràcia i Llibertat; Roger Baldwin, President de la Lliga Internacional dels Drets de l'Home; Norman Thomas, candidat del Partit Socialista a la Presidència dels E.E. U.U.; James Carey, Secretari Tresorer de la C.I.O.; Dr. Eduard Santos, ex-President de Colòmbia; Stanley Isaacs, líder de minoria de l'Ajuntament de Nova-York i membre de l'Acció Democràtica Americana; Robert Alexander, professor de la Universitat de Rutges; el delegat de les societats hispàniques

confederades i el del país basc. Precisament en aquest acte, el gran democrata i admirable amic Dr. Eduard Santos, digué uns mots que, en honor d'ell i per millor profit de tots, volem repetir. "El que està en perill pels molts i sovintejats atacs de l'extrema dreta i de l'extrema esquerra —digué el Dr. Eduard Santos—, és, no res menys, que el conjunt de drets humans preconitzats i proclamats solemnement per les Nacions Unides, en Carta Magna, que és violada, dia rera dia, i que no és defensada amb la lleialtat i amb la fermesa que ella mereix i necessita. Jo, moltes vegades, he arribat a pensar que la feblesa de les democràcies en la seva lluita contra els totalitarismes ve, no com es mal diu; de les característiques de la vida humana i dignament lliure que menen, no; el que ha mancat i manca a les democràcies, quasi sempre, és una actitud vigorosa, clara i neta al servei veritable i efectiu dels principis que pregonen. La feblesa transitòria actual dels molts devem compensar-la amb el gran fervor dels que mantenim incòlume la consciència del deure i ens sentim indissolublement agermanats per l'ideal més humà, més noble i més digne de tots els temps passats, presents i futurs. El nostre liberalisme —ideal i religiós—, apte per totes les èpoques de la humanitat, és prova de la fraternitat més afectuosa, de la sinceritat més oberta i de la gosadia més atrevida, i mai no deu inspirar-se constrenyida per oportunismes, ni per conveniències, ni per interessos. Es per això que fem constar, categòricament, que el que no podem tolerar als dictadors d'Espanya, de la Dominicana o al de l'Argentina, tampoc ho tolerem al de Rússia. No és possible, ni pot ser veritat, l'adorar la llibertat i la justícia en un indret i deixar-les escarnir impassiblement en un altre. Sentim la tirania com el pitjor dels flagells a l'ànima humana i cap disfressa és capaç de fer-nos-la tolerar, ni excusar".

Volem esmentar, també, el grandios act celebrat el dia 27 de març a la Sala del Memorial Hall de Londres. Parlaren els diputats laboristes Miquel Foot, J. Bronowsky, el gran pintor August John, l'insigne escultor Enric Moore, el periodista Kinksley i l'escriptor Herbert Read. A l'acabament d'aquest acte s'aprovà una proposició que deïa, "S'acorda protestar davant del Govern anglès, de l'Ambaixada de Franco a Londres i del President Truman contra la permanència en un recó d'Europa, d'un règim declaradament feixista que ha suprimit totes les llibertats individuals consagrades en la Declaració dels drets de l'Home; que organitza judicis secrets i brutals contra els seus adversaris polítics, i que no mereix, de cap manera, l'apoi directe ni indirecte de cap país, ni de cap ciutadà lliure i honest del món".

Per a no allargar massa aquesta ressenya de les activitats o intervencions del Govern de la República Espanyola, citarem únicament el viatge del senyor Fèlix Gordón Ordax i del senyor Eugenio Arauz a Belgrado i les commemoracions del 14 d'abril i del 18 de juliol a París, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Montevideo, Guatemala, Argel, Londres, Califòrnia, Toulouse, Perpinyà, Bruxelles i en moltes altres poblacions.

LA SITUACIÓ A CATALUNYA

A Catalunya no s'ha produït, en aquest any darrer, cap fet que pugui fer pensar en la proximitat d'un redreçament nacional prou impetuós per a tenir possibilitats de triomf. Es veritat que incessantment es produeixen accions que demostren la perennitat del catalanisme, però els esforços i sacrificis aïllats, sense connexió, ho i essent dignes de tot lloanxa i admiració, no tenen la compensació merescuda.

La dictadura franquista és terriblement brutal i ha creat, per la temença, la massa dels esporuguits-conformats en la seva dissort de remat, que encara que no pas de bon grat, com que són molts, fan els trets de la fesomia del nostre poble d'avui. Contra d'aquest aclaparament dels més, els patriotes, sense ajut eficient, sense una direcció idònia que multipliqui els seus esforços i sacrificis, lluiten gloriósament, però sense l'èxit que es persona i fa adptes.

Hauriem, nosaltres, els exiliats, de trobar el camí; i l'únic camí bo, és el que pugui conduir totes les nostres enormes possibilitats d'acció i d'ajut fins a Catalunya. Si ho sabéssim fer, de fervorosos enemorats de la llibertat de la Pàtria ens transfor-